

Valtuusto

16.12.2021

Kokoustiedot

Aika 16.12.2021 torstai klo 9:00 - 11:10

Paikka Sähköinen Teams-kokous

Lisätietoja Yleisölle oli varattu mahdollisuus seurata kokousta seuraavassa tilassa:
Biomedicum Helsinki, luentosali 2, Haartmaninkatu 8, Helsinki.

Käsitellyt asiat

§	Otsikko	Sivu
23	Kokouksen avaaminen	5
24	Nimihuuto ja ääniluettelon hyväksyminen	6
25	Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	7
26	Pöytäkirjan tarkastaminen	8
27	Infoasiat	9
28	HUSin valtuuston valtuustoryhmät	10
29	Vuoden 2021 sitovat tavoitteet sekä tilikauden tuloksen käsittely	12
30	Esitys vuoden 2022 talousarvioksi ja taloussuunnitelmaksi 2022 - 2024	15
31	HUS-kuntayhtymän hallintosäännön muuttaminen	31
32	Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymän tilivelvollisten nimeäminen tilikaudelle 2022	34
33	Luottamustoimen toteaminen päättyneeksi ja uuden jäsenen vaali Hyks-sairaanhoitoalueen lautakuntaan	36
34	Tarkastuslautakunnan kokoonpanon tarkistaminen	38
35	Ilmoitusasiat	40

Valtuusto

16.12.2021

Osallistujat

Läsnä Maaret Laine, puheenjohtaja
Marika Paavilainen, 1. varapuheenjohtaja
Marika Räf, 2. varapuheenjohtaja, 27 §-, 9.15-
Heidi Hovisilta
Riku Honkasalo
Markku Sistonen
Sture Söderholm
Katrín Järvinen
Matti Parpala
Jenni Pajunen
Hanna Varis
Dan Koivulaakso
Kristiina Hakala
Marie Bergman-Auvinen
Margita Nylander
Emmi Mäkinen
Lars-Erik Wilskman
Outi Pietiläinen
Risto Sintonen
Patrik Linnell
Heikki Kurkela
Markku Pyykkölä
Nina Korventaival
Anna Sahiluoma
Ulf Kjerin
Benny Engård
Anne Rönkkö
Matti Pajuojä, 27 §-, 9.12-
Otto Andersson
Arja Isotalo
Heta Ravolainen-Rinne
Juhani Vuorisalo
Kirsti Handolin
Päivi Liu
Juha Virkki
Sebastian Ekblom
Irmeli Hoffrén
Anders Walls
Petri Kajander
Micaela Röman
Ari Oksanen
Merja Laaksonen
Marko Linnala
Tarja Hartman
Veikko Seuna
Maarit Raja-Aho
Mari Hynninen
Teemu Purojärvi Marko Kosonen
Tuija Sundberg
Silja Silvasti
Teppo Salmikivi
Anu-Katriina Pesonen

Ptk:n tark.

Valtuusto

16.12.2021

Hallitus	Risto Rautava, hallituksen puheenjohtaja Erika Veltheim, hallituksen varapuheenjohtaja, 29 §-, 10.33- Hannele Kerola Olga Gilbert Mika Kasonen Annika Kokko Henrik Wickström Antti Kaajakari Erkki Karinoja Tapani Eskola Eeva Honkanummi Tiina Noro Tom Böhling Kari Reijula
Viranhaltijat	Markku Mäkijärvi, vt. toimitusjohtaja Jari Finnilä Teppo Heikkilä Visa Honkanen Raija Kontio Leena Koponen Anu Maksimow Jari Petäjä Ville Pursiainen Marja Renholm Outi Sonkeri Elisa Tikka Lauri Tanner, sihteeri
Poissa	Lauri Kämäri Tuula Mohamud Lauri Ylimartimo

Valtuusto

16.12.2021

Allekirjoitukset

Maaret Laine
puheenjohtaja

Lauri Tanner
sihteeri

Pöytäkirjan tarkastus

Pöytäkirja on tarkastettu ja hyväksytty

16.12.2021

Heta Ravolainen-Rinne

Merja Laaksonen

Pöytäkirjan nähtävänäolo

Pöytäkirja on asetettu 16.12.2021 kuntalain 140 §:n mukaisesti nähtäväksi yleisessä tietoverkossa.

Lauri Tanner
sihteeri

Valtuusto

16.12.2021

§ 23

Asianro HUS/781/2021

Kokouksen avaaminen

Selostus

Päätösesitys

Puheenjohtaja avaa kokouksen.

Päätös

Puheenjohtaja Maaret Laine avasi kokouksen ja toivotti läsnäolijat tervetulleiksi.

Valtuusto

16.12.2021

§ 24

Asianro HUS/781/2021

Nimenhuuto ja ääniluettelon hyväksyminen

Selostus

HUSin perussopimuksen 8 §:n 1 momentin mukaan jäsenkuntien valtuustot valitsevat HUSin valtuustoon kahdesta viiteen (2-5) jäsentä sekä kullekin henkilökohtaisen varajäsenen. Jäsenkunnan valitsemien jäsenten lukumäärä määräytyy peruspääomaosuuksien mukaisessa suhteessa. Lisäksi Helsingin yliopistolla on oikeus nimetä valtuustoon kaksi jäsentä ja heidän henkilökohtaiset varajäsenensä.

Liitteenä 1 on jäsenkuntien valtuustojen ja Helsingin yliopiston päätösten mukaisesti laadittu valtuuston ääniluettelo, josta käyvät ilmi valtuuston jäsenet sekä heidän varajäsenensä ja äänimääränsä.

Valtuuston sihteeri toimeenpanee kokouksessa nimenhuudon.

Päätösesitys

Valtuusto päättää hyväksyä ääniluettelon nimenhuudon edellyttämässä muodossa.

Päätös

Valtuusto hyväksyi ääniluettelon nimenhuudon edellyttämässä muodossa (ptk-liite 1, § 24).

Toimitetussa nimenhuudossa läsnä todettiin olevan yhteensä 50 valtuutettua, jotka edustavat 1089 yhteensä 1089 äänestä.

Todettiin lisäksi, että läsnä on 13 hallituksen jäsentä ja varajäsentä.

Liitteet

Liite 1: Ääniluettelo

Valtuusto

16.12.2021

§ 25

Asianro HUS/781/2021

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Selostus

Hallintosäännön 87 §:n 3 ja 4 momentin mukaan kokouskutsu on lähetettävä vähintään seitsemän (7) päivää ennen valtuuston kokousta kullekin valtuuston jäsenelle sekä niille, joilla on kokouksessa läsnäolo-oikeus tai –velvollisuus sekä tiedoksi jäsenkuntien kunnanhallituksille ja Helsingin yliopistolle. Samassa ajassa on kokouksesta tiedotettava kuntayhtymän verkkosivuilla. Kokouskutsu laaditaan suomen ja ruotsin kielellä.

Kutsu valtuuston kokouksesta on lähetetty valtuuston jäsenille ja hallituksen jäsenille sekä tiedoksi jäsenkuntien kunnanhallitukselle ja Helsingin yliopistolle kirjeellä, joka on lähetetty joulukuun 9. päivänä 2021. Lisäksi kokouskutsu on asetettu samana päivänä nähtäväksi kuntayhtymän verkkosivuilla.

Valtuusto on HUSin perussopimuksen 8 §:n 5 momentin mukaan päätösvaltainen, kun vähintään kaksi kolmannesta (2/3) jäsenistä on saapuvilla ja he edustavat vähintään puolta kaikkien jäsenten yhteenlasketusta äänimäärästä.

Päätösesitys

Valtuusto toteaa kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös

Valtuuston kokous todettiin laillisesti koollekutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Valtuusto

16.12.2021

§ 26

Asianro HUS/781/2021

Pöytäkirjan tarkastaminen

Selostus

Hallintosäännön 108 §:n 2 momentin mukaan valtuusto valitsee jokaisessa kokouksessa kaksi valtuuston jäsentä tarkastamaan kokouksesta laaditun pöytäkirjan siltä osin kuin pöytäkirjaa ei tarkasteta kokouksessa.

Pöytäkirja tarkastetaan sähköpostin välityksellä siten, että pöytäkirjantarkastajat kuittaavat sähköpostitse pöytäkirjan hyväksytyksi. Sähköpostikuitaukset tallennetaan pöytäkirjan yhteyteen, kunnes pöytäkirjaan on täydennetty pöytäkirjantarkastajien allekirjoitukset.

Hallintosäännön 111 §:n 2 momentin mukaan toimitettaessa enemmistövaali suljetuin lipuin, kokouksen pöytäkirjantarkastajat toimivat samalla ääntenlaskijoina ja avustavat muutenkin vaalitoimituksessa, jollei valtuusto toisin päättä.

Päätösesitys

Valtuusto valitsee kaksi jäsentä tarkastamaan tämän kokouksen pöytäkirjan.

Päätös

Valtuusto valitsi yksimielisesti pöytäkirjantarkastajiksi valtuutettu Heta Ravolainen-Rinteen Mäntsälästä ja valtuutettu Merja Laaksosen Siuntiosta.

Pöytäkirja tarkastetaan sähköpostin välityksellä siten, että pöytäkirjantarkastajat kuittaavat sähköpostitse pöytäkirjan hyväksytyksi. Sähköpostikuitaukset tallennetaan pöytäkirjan yhteyteen, kunnes pöytäkirjaan on täydennetty pöytäkirjantarkastajien allekirjoitukset.

Valtuusto

16.12.2021

§ 27

Asianro HUS/786/2021

Infoasiat

Selostus

- Toimitusjohtajan katsaus kuntayhtymän ajankohtaisiin asioihin vt. toimitusjohtaja Markku Mäkijärvi
- HUSin palkkakehitysohjelma ja johtamistyön edellytysten varmistaminen hallintoylihoitaja Marja Renholm ja henkilöstöjohtaja Outi Sonkeri
- Hankintatoimen kehittäminen vuosien 2021-2022 aikana johtaja (hankinnat) Leena Koponen

Päätösesitys

Merkitään tiedoksi.

Asian käsittely

Merkittiin, että valtuuston II varapuheenjohtaja Marika Räf saapui kokoukseen asian käsittelyn aikana klo 9.12 ja valtuutettu Matti Pajuoja saapui kokoukseen klo 9.15.

Päätös

Merkittiin tiedoksi.

-.-.-

Puheenjohtaja keskeytti kokouksen tämän asian käsittelyn jälkeen ryhmäkouksia varten klo 10.03.

Puheenjohtaja jatkoi kokousta klo 10.30.

Valtuusto

16.12.2021

§ 28

Asianro HUS/3446/2021

HUSin valtuuston valtuustoryhmät

Selostus

Hallintosäännön 83 §:n mukaan valtuuston jäsenet voivat muodostaa valtuustoryhmiä. Valtuustoryhmän muodostamisesta, nimestä ja puheenjohtajasta on annettava valtuuston puheenjohtajalle kirjallinen ilmoitus. Kaikkien ryhmään liittyvien valtuuston jäsenten on allekirjoitettava ilmoitus. Myös yksi jäsen voi tehdä ilmoituksen valtuustoryhmän perustamisesta.

Valtuusto hyväksyy valtuustoryhmien nimet.

Valtuuston jäsenet ovat tehneet ilmoitukset seuraavista valtuustoryhmistä:

- HUS Kokoomus, puheenjohtajana Marika Räf ja muina jäseninä Tarja Hartman, Maarit Raja-Aho, Heikki Kurkela, Lars-Erik Wilskman, Anna Sahiluoma, Ari Oksanen, Marko Linnala, Jenni Pajunen, Matti Parpala, Markku Pyykkölä, Irmeli Hoffrén, Riku Honkasalo, Tuija Sundberg ja Juhani Vuorisalo
- SDP:n valtuustoryhmä, puheenjohtajana Petri Kajander ja muina jäseninä Heta Ravolainen-Rinne, Emmi Mäkinen, Mari Hynninen, Lauri Kämäri, Markku Sistonen, Arja Isotalo, Katrin Järvinen, Hanna Varis, Risto Sintonen, Päivi Liu ja Maaret Laine
- HUSin Vihreiden valtuustoryhmä, puheenjohtajana Marika Paavilainen ja muina jäseninä Mika Levänen, Tuula Mohamud, Petri Parrukoski, Markus Myllyniemi, Hanna Hurta ja Virpi Lohrum
- Svenska Folkpartiet, puheenjohtajana Marie Bergman-Auvinen ja muina jäseninä Sture Söderholm, Micaela Röman, Patrik Limnell, Sebastian Ekblom, Ulf Kjerin, Benny Engård, Anders Walls, Margita Nylander, Otto Andersson ja Merja Laaksonen
- Suomen Keskusta, puheenjohtajana Kirsti Handolin ja muina jäseninä Heidi Hovisilta, Anne Rönkkö, Lauri Ylimartimo, Juha Virkki ja Silja Silvasti
- Perussuomalaisten valtuustoryhmä, puheenjohtajana Teemu Purojärvi ja muina jäseninä Marko Kosonen

Päätösesitys

Valtuusto merkitsee valtuustoryhmien muodostamista koskevat ilmoitukset tiedokseen ja hyväksyy valtuustoryhmille esitetyt nimet.

Asian käsittely

Asiassa käydyn keskustelun aikana valtuutettu Dan Koivulaakso ilmoitti, että hän ja valtuutettu Matti Pajuoja olivat liittyneet SDP:n valtuustoryhmään.

Valtuutettu Petri Kajander ilmoitti, että valtuutettu Nina Korventaival Keralta on liittynyt SDP:n valtuustoryhmään.

Ptk:n tark.

Valtuusto

16.12.2021

Valtuuston II varapuheenjohtaja Marika Räf ilmoitti, että valtuutettu Kristiina Hakala oli liittynyt HUS Kokoomus valtuustoryhmään.

Päätös

Valtuusto merkitsi valtuustoryhmien muodostamista koskevat ilmoitukset tiedokseen ja hyväksyi valtuustoryhmille esitetyt nimet.

Lisätiedot

Hallintojohtaja Lauri Tanner, s-posti lauri.tanner(at)hus.fi

Valtuusto

16.12.2021

§ 29

Asianro HUS/1849/2020

Vuoden 2021 sitovat tavoitteet sekä tilikauden tuloksen käsittely**Selostus**

HUSin valtuusto hyväksyi kokouksessaan 17.12.2020 §31 esityksen vuoden 2021 talousarvioksi ja taloussuunnitelmaksi 2021-2023. Valtuusto hyväksyi 10.6.2021 §22 Vantaan kaupungin Suun terveydenhuollon liikelaitoksen välinehuoltotoiminnan siirtämisen Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiriin välinehuollon hoidettavaksi liikkeenluovutuksella 1.4.2021 alkaen. Muutoksella ei ollut vaikutuksia HUS-kuntayhtymän sitoviin tavoitteisiin, mutta se kasvatti HUS-kuntayhtymän sekä toimintatuottoja että -kuluja noin 1,2 miljoonalla eurolla.

Valtuusto päätti 14.10.2021 pitämässään kokouksessa §19 Keski-Uudenmaan sote-kuntayhtymän (Keusoten) apuvälinepalvelujen liikkeenluovutuksen vaikutuksia HUS-kuntayhtymän vuoden 2021 talousarvioon 1.10.2021 alkaen. Muutoksella ei ollut vaikutuksia HUS-kuntayhtymän sitoviin tavoitteisiin, mutta se kasvatti HUS-kuntayhtymän sekä toimintatuottoja että -kuluja 148 000 eurolla.

Sitovat tavoitteet 2021 sekä tilikauden tuloksen käsittelyn toimenpiteet 2021

HUSin tammi-syyskuun toteumatietojen perusteella laaditun vuosiennusteen perusteella kaikki neljä vuodelle 2021 asetettua sitovaa tavoitetta; tilikauden tulos, sitovat nettokulut, tulosalueiden investointien yhteismäärä sekä pitkäaikaisen lainakannan enimmäismäärä, alittavat (tilikauden tulos ylittää) asetetut enimmäismäärätavoitteet.

Alla olevassa taulukossa on esitetty HUSin sitovat tavoitteet vuodelle 2021.

Sitova tavoite (1 000 euroa)	TP 2020 *)	TA 2021 **)	ENN 2021 *)
Tilikauden tulos (ennen tilikauden tasauseriä)	0	0	6 582
Sitovat nettokulut	1 795 685	1 912 623	1 834 686
Tulosalueiden investointien yhteismäärä	241 222	291 000	279 670
Pitkäaikaisen lainakannan enimmäismäärä vuoden lopussa	662 218	854 000	733 980

*) Tilikauden tulokset pitävät sisällään covid-19-epidemian hoitoon saadut valtionavustukset 2020 77,2 milj. euroa ja 2021 51,8 milj. euroa. Ennuste on laadittu tammi-syyskuun 2021 toteumatietoihin pohjautuen.

***) Valtuuston hyväksymä 10.6.2021, §22

Tilikauden tulostavoitteeksi vuodelle 2021 asetettiin nollatulostavoite. Viimeinen tilikauden tulos ennuste päättyy noin 6 milj. euron ylijäämään. Tilikauden tulostavoitteeseen sisältyy covid-19-tilanteesta aiheutuen huomattavaa epävarmuutta ja se voi poiketa merkittävästi ennustetusta.

Valtuusto

16.12.2021

Valtuustolle esitetään, että se valtuuttaa HUSin hallituksen tilinpäätöksen laadinnan yhteydessä toimenpiteisiin perussopimuksen mukaisesti, joilla asetettuun tulostavoitteeseen päästään

- 1) ylijäämäinen tilikauden tulos: ylijäämän palautus kuntakohtaisten euromääräisten jäsenkuntien maksuosuuksien suhteessa
- 2) alijäämäinen tilikauden tulos: alijäämän suuruinen lisäperintä kunta-kohtaisten euromääräisten jäsenkuntien maksuosuuksien suhteessa

Kyseinen menettely on ollut käytössä myös aiempina tilikausina, ja se on jäsenkuntien tahdon mukainen. Tällöin jäsenkunnat saavat kohdennettua oikealle tilikaudelle mahdolliset hyvitykset/lisäveloitukset. Silloin myös jäsenkuntien ja HUSin tilinpäätökset ovat yhdenmukaisia, koska HUS on osa jäsenkuntien konsernirakennetta.

Tilikauden tulostavoitteen muuttaminen

Akuutti edelleen jatkuva covid-19-epidemiatilanne sekä sitä myötä aiheutuva koronan hoito- ja palveluvelka tekevät lähivuosien tilanteen haastavaksi. Lisäksi sote-uudistuksen toteutuessa voimaanpanolaki velvoittaisi kattamaan kuntayhtymän taseeseen kertyneen alijäämän ennen kuntayhtymän siirtymistä 1.1.2023 alkaen HUS-yhtymään.

Vuodelta 2019 HUSin taseessa on noin 15 milj. euron kattamaton alijäämä. Jäsenkuntien edustajien kanssa keskusteltiin asiasta 25.11.2021 pidetyssä HUS Straton kokouksessa ja selkeä enemmistö (omistusosuuksien perusteella) jäsenkunnista sitoutui kokouksen jälkeen talousjohtajalle lähetyillä vahvistuksilla alijäämän kattamiseen vuoden 2021 tilinpäätöksen yhteydessä. Tämän jälkeen HUS-kuntayhtymällä ei ole kattamattomia alijäämiä.

HUSin hallitus tekee vuoden 2022 talousarviomuutosesityksen kesäkuussa 2022 pidettävään valtuuston kokoukseen siten, että tilikauden 2022 tulostavoitetta pienennetään 15,0 milj. euron ylijäämäisestä tulostavoitteesta nollatulostavoitteeseen.

Hallitus

Valtuusto päättää

1. vahvistaa HUS kuntayhtymän tilikauden tulostavoitteeksi 15 021 835,32 euroa (taseessa vuodelta 2019 kertyneen alijäämän kattaminen)
2. valtuuttaa HUSin hallituksen tilinpäätöksen laadinnan yhteydessä tilikauden tasauksen toimenpiteisiin 15 021 835,32 euron ylijäämäväliseen tulostavoitteeseen pääsemiseksi
  - 1) ylijäämäinen tilikauden tulos: taseen vuodelta 2019 syntyneen alijäämän kattamisen (15 021 835,32 euroa) ylittävän ylijäämän palautus kuntakohtaisten vuonna 2021 toteutuneiden euromääräisten jäsenkuntien maksuosuuksien suhteessa
  - 2) alijäämäinen tilikauden tulos: vuodelta 2019 syntyneen 15 021 835,32 euron alijäämän kattaminen kuntakohtaisten euromääräisten vuonna 2021 toteutuneiden jäsenkuntien maksuosuuksien suhteessa.

Ptk:n tark.

Valtuusto

16.12.2021

Asian käsittely

Merkittiin, että hallituksen varapuheenjohtaja Erika Veltheim saapui kokoukseen asiassa käydyn keskustelun aikana klo 10.33.

Päätös

Valtuusto päätti yksimielisesti

1. vahvistaa HUS kuntayhtymän tilikauden tulostavoitteeksi 15 021 835,32 euroa (taseessa vuodelta 2019 kertyneen alijäämän kattaminen)
2. valtuuttaa HUSin hallituksen tilinpäätöksen laadinnan yhteydessä tilikauden tasauksen toimenpiteisiin 15 021 835,32 euron ylijäämäiseen tulostavoitteeseen pääsemiseksi
  - 1) ylijäämäinen tilikauden tulos: taseen vuodelta 2019 syntyneen alijäämän kattamisen (15 021 835,32 euroa) ylittävän ylijäämän palautus kuntakohtaisten vuonna 2021 toteutuneiden euromääräisten jäsenkuntien maksuosuuksien suhteessa
  - 2) alijäämäinen tilikauden tulos: vuodelta 2019 syntyneen 15 021 835,32 euron alijäämän kattaminen kuntakohtaisten euromääräisten vuonna 2021 toteutuneiden jäsenkuntien maksuosuuksien suhteessa.

Lisätiedot

Talousjohtaja Jari Finnilä, s-posti jari.finnila(at)hus.fi

Valtuusto

16.12.2021

§ 30

Asianro HUS/1598/2021

Esitys vuoden 2022 talousarvioksi ja taloussuunnitelmaksi 2022 - 2024

Selostus

Yleistä

HUSin talousarviovalmistelu perustuu oletukselle, että HUS jatkaa taloussuunnittelukaudella itsenäisenä Uudenmaan erikoissairaanhoidon yksikkönä kiinteässä kumppanuudessa ja yhteistyössä alueen kuntien perusterveydenhuollon ja erva-alueen organisaatioiden kanssa. Sote-/ Hyvinvointialue-muutosta ei ole huomioitu valmistelussa, koska perussopimus ei ole vielä valmis, eikä rahanjaon perusteita ole päätetty.

Vuosittain talousarvion laadinnan yhteydessä tehtävillä linjauksilla ja valinnoilla pyritään toiminnan jatkuvaan parantamiseen. Tavoitteena on, että toimintatapoja ja rakenteita kehittämällä parannetaan HUSin kilpailukykyä ja toiminnan tuottavuutta sekä samalla hillitään jäsenkuntien erikoissairaanhoidon kustannusten kasvua.

Talousarviossa määritellään kuntayhtymän taloussuunnittelukauden tavoitteet ja esitetään ne voimavarat, jotka ovat käytettävissä tavoitteiden saavuttamiseksi sekä ne investoinnit, joilla tuetaan tavoitteiden saavuttamista sekä ohjataan sairaaloiden toimintaprofilia, määrää, laatua ja sijaintia. Talousarviossa asetetuilla tavoitteilla ohjataan HUS-konsernin, sairaanhoitoalueiden ja muiden tulosalueiden sekä tytäryhtiöiden toimintaa ja taloutta sekä toteutetaan strategiaa. Taloussuunnitelma on tehty vuosille 2022 – 2024 ja investointien osalta myös vuodelle 2025.

Hallitus puolestaan vahvistaa joulukuussa sairaanhoitoalueiden sekä kuntayhtymän kaikkien muiden tulosalueiden käyttösunnitelmat valtuuston hyväksytyä HUS-kuntayhtymän talousarvion.

Kuntayhtymätasoinen toiminnan ja talouden tavoiteasetanta

HUSin strategia vuosille 2020 - 2024 on ollut lähtökohtana valmisteltaessa talousarvioehdotusta vuodelle 2022. Talousarvioehdotuksessa on otettu huomioon toiminnalliset ja työnjaolliset muutokset, väestönkasvu sekä tammi-elokuun toteumatietoihin perustuva vuoden 2021 toiminnan ja talouden ennuste.

Kevästä 2020 alkaen covid-19-epidemian vaikutukset erityisesti HUS-alueen toimintaan ja talouteen ovat olleet merkittäviä. Keväällä 2020 voimaan asetetun valmiuslain edellyttämät toimenpiteet ovat aiheuttaneet HUSille merkittävät taloudelliset tappiot. Suora valtiontuki sairaanhoitopiireille ei ole ollut riittävää. Toisaalta kunnille kohdistuu merkittäviä valtion tukimekanismeja, joilla on tarkoitus kattaa myös sairaanhoitopiireille aiheutuneita kustannuksia. Erillistukia ei ole sisällytetty talousarvioon.

Valtuusto

16.12.2021

Suunnittelukaudelle epävarmuutta aiheuttaa sote-valmistelun ja linjausten keskeneräisyys. Kokonaisuutena tavoitteena on, että toimintatapoja ja rakenteita muuttamalla parannetaan HUSin kilpailukykyä, toiminnan tuottavuutta, palvelujen vaikuttavuutta ja asiakaslähtöisyyttä sekä samalla tehokkaasti hillitään jäsenkuntien erikoissairaanhoidon kustannusten kasvua.

Epidemia on aiheuttanut haasteita hoitotakuun toteutumiselle ja sen turvaaminen on asetettu yhdeksi keskeiseksi painopistealueeksi taloussuunnittelukaudelle. Laskelmissa ei ole huomioitu hoitovelan täysimääräistä siirtymistä kuluvalta vuodelta vuodelle 2022. Talousarvion tuotantoluvut ovat kuitenkin selkeästi vuodelle 2021 ennustettua korkeammat.

HUSin Strategia pohjautuu keskeisten muutosvoimien analyysiin. Strategiaan vaikuttaviksi keskeisiksi muutosvoimiksi on tunnistettu seuraavat viisi tekijää:

1. Ilmastonmuutos ja rajalliset luonnonvarat
2. Väestönmuutokset
3. Tietojenkäsittely- ja viestintäteknologian kehitys
4. Asiakkaiden palveluodotusten muuttuminen
5. Työntekijöiden suhde työhön ja työnantajaan

HUSin viisivuotisstrategia perustuu viiteen strategiseen päämäärään, joita kohti edetään kunakin vuonna sovittavien tavoitteiden kautta.

Päämäärät ovat

- 1) tuotamme terveyttä tehokkaasti ja vaikuttavasti,
- 2) annamme mitatusti parasta palvelua ja hoitoa.

Mahdollistavina päämäärinä ovat

- 3) olemme paras yhteisö oppia, tutkia ja tehdä merkityksellistä työtä,
- 4) toteutamme asiakaslähtöisen digitaalisen muutoksen
- 5) kannamme vastuumme yhteiseksi hyväksi.

Vuoden 2022 tavoitteita asetettaessa todettiin, että päämäärä ”olemme paras yhteisö oppia, tutkia, ja tehdä merkityksellistä työtä” on aivan kriittinen. Tämä näkyy myös 2022 tavoiteasetannassa. Vuoden 2022 strategiset tavoitteet ovat

- 1) meillä on riittävästi osaavaa henkilökuntaa,
- 2) parannamme kokonaistuottavuutta yhdessä sote-kumppaniemme kanssa hyödyntämällä yhtenäisiä prosesseja ja hoitoketjuja,
- 3) mittaamme hoitotuloksia ja kehitämme toimintaamme niiden ja saadun palautteen pohjalta kattavasti,
- 4) tuotamme sujuvat digitaaliset palvelut ja toimivat työkalut sekä asiakkaille että henkilöstölle.

Kuntalain määritelmän mukaiset valtuustoon nähden sitovat talousarvion tavoitteet koostuvat neljästä taloustavoitteesta (tulostavoite, sitovat nettokulut, investointien yhteismäärä sekä pitkäaikainen lainakanta vuoden lopussa). Sitovuus valtuustoon nähden tarkoittaa vastuuta ohjata toimintaa

Valtuusto

16.12.2021

vuoden aikana siten, että varmistetaan sitovien tavoitteiden toteuttaminen. Jos seurantatietojen mukaan tavoitteiden toteutuminen on jäljessä tavoitteesta, tulee toimintaan tehdä korjaavia toimenpiteitä vuositavoitteiden saavuttamiseksi. Jos vuoden loppuun mennessä tässä ei kuitenkaan onnistuta tai toiminnassa on vuoden aikana tapahtunut suurempia rakenteellisia muutoksia ja alkuperäisen talousarvion tavoitteet eivät enää vastaa tarkoituseriä, talousarviota on kuntalain vaatimusten mukaisesti ennen talousarviovuoden päättymistä muutettava. Tämä vaatii sitovien tavoitteiden osalta aina uutta valtuustokäsittelyä. Edellä selostetun takia strategisia tavoitteita ei sisällytetä kuntalain mukaisiin valtuustoon nähden sitoviin tavoitteisiin.

Talousarvioesitykseen sisältyvät olennaiset muutokset sairaanhoitopiirin toiminnassa ja taloudessa

Toimintaympäristön muutokset

Keskeisin vuoden 2022 aikana vaikuttava toimintaympäristön muutos on sosiaali- ja terveydenhuollon rakenneuudistus, jota toimeenpannaan vuoden aikana ja joka tulee voimaan 1.1.2023.

Uudistuksessa kuntien ja kaupunkien sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisvastuu siirtyy Helsingin kaupunkia lukuun ottamatta hyvinvointialueille. Uudellemaalle muodostetaan neljä uutta hyvinvointialuetta: Länsi-Uudenmaan, Vantaa-Keravan, Keski-Uudenmaan ja Itä-Uudenmaan hyvinvointialueet.

Uudistuksessa nykyinen kuntien palvelutuotanto siirtyy liikkeenluovutuksen periaatteita noudattaen mainituille hyvinvointialueille. HUSin näkökulmasta tämä edellyttää perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon välisten hoitopolkujen rakentamista uudelleen yhdessä perustettavien hyvinvointialueiden kanssa. Kuntien kanssa sosiaali- ja terveydenhuollon palveluista tehdyt sopimukset tulee myös käydä läpi ja koota uudelleen hyvinvointialueiden laajuisiksi kokonaisuuksiksi. Uudistuksen sujuva täytäntöönpano voi edellyttää myös sitä, että HUS tuottaa eräitä hallinnollisia tukipalveluja, kuten kirjanpitoa ja palkanlaskentaa, perustettaville hyvinvointialueille.

HUS-kuntayhtymä perustetaan uudelleen ja se muuttuu organisaatiomuodoltaan hyvinvointiyhtymäksi, joka on nimeltään HUS-yhtymä, ruotsiksi HUS-sammanslutning. Tämä edellyttää sekä uuden perussopimuksen että uuden hallintosäännön laatimista HUS-yhtymälle. Tätä valmistelutyötä varten on asetettu sote-uudistuksen ns. voimaantulon 9 §:n mukainen väliaikainen HUS-valmisteluryhmä.

HUS siirtyy vuoteen 2022 hoidon saatavuuden kannalta historiallisen vaikeassa tilanteessa. Apotti-tietojärjestelmän käyttöönotto on toteutettu vaiheistetusti vuosina 2018–2021 ja työ on edelleen kesken. Jokaiseen käyttöönoton osaan on liittynyt asianosaisen HUS-kokonaisuuden osin suunniteltu, osin suunnittelematon potilaiden hoitoon vaikuttanut tuotannon lasku, josta toipuminen on toteutunut HUSin sairaalaverkostossa vaihtelevasti.

Kevästä 2020 koronaviruspandemia on rasittanut erityisen suuresti HUS-alueen tuotantoa. Näiden stressitekijöiden kanssa päällekkäin on hoitohenkilöstön työmarkkinatilanteessa tapahtunut työnantajan näkökulmasta merkittävä heikennys.

Valtuusto

16.12.2021

Sairaanhoidollisen palvelutuotannon tuotteistuksen ja hinnoittelun periaatteet sekä laskutus- käytäntö

Hoitopalveluiden tuotteistuksessa ja hinnoittelussa noudatetaan yhtenäisiä periaatteita sairaanhoitopiirin kaikissa sairaaloissa. Valtuusto vahvisti vuoden 2021 talousarvion hyväksymisen yhteydessä tuotteistuksen ja hinnoittelun periaatteet vuodelle 2021 eikä niihin esitetä merkittäviä muutoksia vuodelle 2022. Hoitopalveluiden tuotteistus ja laskutus perustuu NordDRG-, hoitopäivä- ja avohoitokäynti-tuotteisiin, sähköisiin etäasiointipalveluihin sekä muihin palveluihin ja kapitaatilaskutukseen perustuviin palveluihin. Lisäksi suoritehinnaston mukaisia välisuoritteita voidaan myydä erillisinä tai paketoituina palveluina.

Kuntalaskutuskäytäntöön ei esitetä muutoksia vuodelle 2022 ja kuntia laskutetaan palveluiden toteutuneen käytön mukaan palveluhinnastossa etukäteen vahvistetuin hinnoin.

Asiakasmaksut

Asiakasmaksuasetuksessa säädetään palvelujen enimmäismaksut ja asiakasmaksut tarkistetaan joka toinen vuosi. Asiakasmaksujen periminen ja niiden suuruus enimmäismaksujen rajoissa kuuluvat kunnan ja kuntayhtymän harkintavaltaan. HUSin hallitus on 18.12.2017 (§73) päättänyt, että asiakasmaksuja tarkistetaan asiakasmaksuasetuksen perusteella tehtävien indeksitarkistusten mukaisesti, ellei hallitus erikseen toisin päätä. Seuraava indeksitarkistus tehdään vuodenvaihteessa 2021-2022.

Asiakasmaksulaki uudistui 1.7.2021. Laissa säädettyjä, uusia maksuttomia palveluja ovat alle 18-vuotiaiden poliklinikkakäynnit sekä päihteitä käyttävien raskaana olevien hoito äitiyspoliklinikalla. Maksukattoa laajennetaan vuoden 2022 alusta alkaen koskemaan suun terveydenhuollosta, terapiasta, tilapäisestä kotisairaanhoidosta ja tilapäisestä kotisairaalahoidosta sekä etäpalveluista perittäviin asiakasmaksuihin. Jatkossa maksukattoa kerryttävät myös asiakasmaksut, joiden suorittamiseen on myönnetty toimeentulotukea.

HUSissa ei ole otettu täysimääräisesti käyttöön asiakasmaksuasetuksen sallimia maksimimaksuja. Vuodeosastohoidosta peritään asetuksen mukainen maksimimäärä (pl. maksukaton ylittymisen jälkeisistä hoitopäivistä), mutta avohoidosta perittävät asiakasmaksut ovat n. 90 % asetuksen mukaisista maksimimääristä pois lukien edellä mainitut poikkeukset.

Laissa säädetään erikseen osa palveluista maksuttomiksi. HUSin hallitus on lisäksi päättänyt, että elinten ja kudosten luovuttajilta ei peritä asiakasmaksuja. Samoin työterveyshuoltosäännössä tarkoitettut työterveyshenkilöstön suorittamat tarkastus-, tutkimus- ja hoitotoimenpiteet sekä sen määräämät laboratorio-, röntgen- ja muut tutkimukset ovat henkilökunnalle maksuttomia. Työterveyshuollon tai muun lääkärin läheteellä tulevilta henkilökuntaan kuuluvilta potilailta ei peritä poliklinikkamaksuja. Myöskään päivystyskäynneistä (ml. yhteispäivystysten perusterveydenhuollon tasoiset käynnit) ei HUSin henkilökunnalta peritä potilasmaksua.

Valtuusto

16.12.2021

Uusi asiakasmaksulaki lisäsi palvelutuottajien tiedottamisvelvollisuuksia maksujen oikaisemiseen ja huojentamiseen liittyen. Hallitukselle esitettiin 16.8.2021 (§114), että HUSin nykyistä huojennuskäytäntöä jatkettaisiin eikä asiakasmaksulain mukaisia tasamaksuja huojennettaisi, koska laki ei sitä edellytä. Hallitus kuitenkin palautti asian uuteen valmisteluun siten, että valmistellaan käytännöt ja kriteerit, joiden perusteella tasamaksuja alennetaan tai jätetään perimättä, mikäli periminen vaarantaisi asiakkaan tai hänen perheensä toimeentulon. Hallitus käsitteli asiaa uudelleen 15.11.2021 pitämässään kokouksessa ja palautti asian uudelleen valmisteluun siten, että huojennusten käsittelyyn valmistellaan ehdotus mahdollisimman kevyestä toteutusprosessista.

Erikoissairaanhoidon palvelulaskutus jäsenkunnilta eli jäsenkuntien maksuosuudet vuoden 2022 talousarviossa

Talousarviossa pyritään mahdollisimman realistiseen arvioon jäsenkuntien erikoissairaanhoidon palvelutarpeen mukaisesta jäsenkuntalaskutuksesta huomioimalla kuntien toteutunut palveluiden vuosittainen käyttö sekä arvioimalla ennustetun väestön määrän muutoksen vaikutus talousarviovuoden 2022 palvelutarpeeseen.

HUSin sairaanhoidollisen palvelutuotannon ennustaminen ja suunnittelu perustuu tulosalue/linjakohtaisesti määriteltyihin potilasryhmiin ja näiden kustannuksiin. Vuoden 2022 talousarviossa jäsenkuntien maksuosuuden määrittelyn lähtökohtana on keskimääräinen kustannus/hoidettu jäsenkuntien erikoissairaanhoidon potilas.

Jäsenkuntien maksuosuus vuoden 2022 talousarviossa on laskettu seuraavilla taustaoletuksilla ja periaatteilla:

- Vuoden 2022 keskimääräisen potilaskohtaisen kustannuksen lähtökohtana on vuoden 2019 toteutunut keskimääräinen kustannus/hoidettu jäsenkuntien erikoissairaanhoidon potilas (3 296 euroa/hoidettu eri potilas). Kustannus per potilas pitää sisällään 15,0 milj. euron korjauksen, jolla 2019 hinnat saadaan vastaamaan tuotantokustannuksia ja pohjana vuoden 2019 palvelutuotanto. Oletuksena on, että kuntaprofiili (mitä palveluita käytetään) säilyy ennallaan.
- Lisäksi keskimääräisen potilaskohtaisen kustannuksen laskennassa huomioidaan kuntayhtymätasoinen kustannustason keskimääräinen muutos sekä toiminnalle asetettu tuottavuustavoite (2019-2022). Kustannustason muutokseksi on arvioitu 6,6 % (2,2 %/vuosi) ja tuottavuustavoitteeksi 3,0 % (1,0 %/vuosi). Nettovaikutus olisi täten 3,6 % kolmelle vuodelle.
- Huomioidaan vuoden 2021 ennustetun väestön määrän muutoksen vaikutus palvelutarpeeseen ja maksuosuuksiin. Väestömäärän kasvu tarkoittaa HUS-tasolla palvelukysynnän kasvua ja sitä kautta tuotantovolyymin kasvua. Tilastokeskuksen ennuste vuoden 2022 Uudenmaan väestömääräksi on 1 726 333 asukasta. Palveluiden käyttö suhteessa kunnan väestömäärään oletetaan kasvavan hieman 33,0 %:iin (2019: 32,3 % ja 2020 33,6 %, jonka katsotaan covid-19-epidemian vuoksi olleen poikkeusvuosi ja osuuden olevan ns. normaalivuotta korkeampi).

Valtuusto

16.12.2021

- Tulospalkkiojärjestelmä korvataan henkilöstölle annettavilla 400 euron liikunta-/kulttuuriseteleillä (nettokustannusvaikutus 9 milj. euroa, kun huomioidaan liikunta- ja kulttuuriseteleiden arvo vähennettynä vuonna 2019 maksetuilla tulospalkkioilla)
- Työterveyshuollon palveluiden lisääminen (2,5 milj. euroa)
- Määräraha kertapalkitsemiseen, palkkatasojen korotuksiin sekä suorituspalkkiomallin laajentamiseen (20 milj. euroa)
- HUSin oman tutkimusmäärärahan korottaminen (1 milj. euroa)
- Talousarvioraamiin on varattu yhteensä 10 milj. euroa toiminnallisiin muutoksiin normaalin kustannustason muutoksen lisäksi. Puisto- ja Siltasairaaloiden valmistumisen myötä tilakustannuksiin on kohdennettu 3,5 milj. euroa, strategiaan tietojärjestelmiin 3,5 milj. euroa sekä yksiköille on hakemusten perusteella kohdennettu 3,0 milj. euroa. Ko. rahoitusta on kohdennettu mm. Covid-pitkäaikaissairauksien poliklinikkaan, soluterapiayksikköön sekä päivystyksen organisaatiomuutokseen ja resurssivahvistukseen.
- Talousarvio sisältää myös 700 000 euron toiminnallisen muutoksen, jolla siirretään noin 130 Lohjan kaupungin päiväaikaisen päivystyksen seurantapotilaan hoitovastuu HUSin Lohjan sairaanhoitoalueelle 1.2.2022 alkaen.

Edellä esitettyjen periaatteiden mukaisesti erikoissairaanhoidossa ennakoitaan hoidettavan 569 690 jäsenkuntien potilasta sekä edellä mainitut 130 Lohjan kaupungin päiväaikaisen päivystyksen seurantapotilasta, jolloin keskimääräinen potilaskohtainen kustannus vuonna 2022 olisi 3 490 euroa. Deflatoituna euroa/potilas kustannus kasvaa vuoden 2019 tilinpäätökseen verrattuna 0,6 %.

Vuoden 2022 talousarvioesityksessä jäsenkuntien yhteenlaskettu maksu-osuus on 1 988 587 (1 000) euroa, missä on kasvua vuoden 2021 talousarvioon (sisältäen covid-19-epidemian aiheuttaman hoitovelan) verrattuna 4,0 %.

Talousarviovalmistelun 2021 yhteydessä määritettiin erikoissalat, joilla hoitotakuun ylittävät potilasjonot olivat kasvaneet covid-19-epidemian vuoksi. Kokonaisuromäärä, joka vuoden 2021 talousarvioon varattiin, oli noin 64 milj. euroa. Kliininen johto arvioi tammi-elokuun toteumatietojen perusteella, kuinka suuriksi hoitotakuun ylittävät hoitojonot muodostuvat vuoden 2020 loppuun mennessä. Tällöin tavoitteeksi asetettiin hoitojonojen purku vuoden 2021 aikana hoitotakuun mukaisiksi. Rokotuskattavuuden jäädessä ennakoitua alhaisemmaksi tämän osalta tulee haasteita.

Hoitotakuun ylittävät osastojonot keskittyvät erityisesti kaihipotilaisiin, polven- ja lonkan tekonivelleikkausta odottaviin sekä hampaiden poistoleikkauksiin. Yli 6 kk hoitoon odottaneita potilaita oli 10/2021 tilanteessa 1 574 potilasta. Vastaava luku 12/2019 ns. normaaliajan tilanteessa oli 984 potilasta. Silmätautien osalta hoitotakuun ylittävien tilanne pystyttäneen korjaamaan merkittävästi loppuvuoden 2021 aikana. Muiden erikoissalujen osalta jononpurku kestää pidempään.

Valtuusto

16.12.2021

Poliklinikkajonot yli 3 kk jonottaneiden hoitotakuun ylittäneiden potilaiden osalta olivat 12/2019 1 819 potilasta ja 10/2021 5 960 potilasta.

Hoitojonoihin tulee jatkuvasti potilaita, jotka hoidetaan kiireellisyysjärjestyksessä. Jonojen kasvu ei aiheudu pelkästään covid-19-tilanteesta, vaan jonot kasvavat väestömäärän kasvun, väestön ikääntymisen sekä muun palvelutarpeen kasvun myötä. Erikoisalat, joissa hoitotakuun ylittäviä potilaita on, eivät ole muuttuneet covid-19-epidemian aikana. Hoitotakuun ylittävien potilasjonojen purkuun ei ole varattu talousarvioon 2022 erillismäärärahaa. Hoitojonojen purku sisältyy potilasmäärän kasvuun sekä palveluita käyttävien potilaiden %-osuuden kasvuun, erät ovat vuoden 2022 talousarviossa yhteensä 82,9 milj. euroa.

Vuosien 2020 ja 2021 poikkeuksellisen tilanteen takia jäsenkuntien maksuosuus on kohdennettu jäsenkunnille TP 2019 perusteella. HUSin sisällä jäsenkuntien maksuosuus on kohdennettu TA 2021 perusteella huomioiden 2021 tapahtuneet ja 1.1.2022 tapahtuva organisaatiomuutos, jolla toimintaa on keskitetty uudelle HUS Maakunnalliset kliiniset palvelut tulosalueelle. Lisäksi laskennassa on huomioitu HUSin sisäinen tulonohjauksen muutos.

Investoinnit

Sairaanhoitopiirin eri yksiköiden toimintaa tuetaan HUS-strategian edistämiseksi myös investointien avulla. Vuosien 2022-2025 investoinneista suuri osa on jo meneillään olevien hankkeiden kuten Siltasairaalan, Tammissairaalan ja Jorvin uuden vuodeosastorakennuksen suurten investointien kustannuksia. Julkisen talouden kasvavien haasteiden vuoksi uusien hankkeiden määrää on jouduttu rajaamaan vahvasti ja tuotantokapasiteettia sekä kustannuksia lisäävät investointiesitykset on arvioitu hyvin tarkasti. Vaikka erikoissairaanhoidon palvelukysyntä kasvaa edelleen, on perusteltua pyrkiä asettamaan HUSin investointimäärät rahoituksellisesti kestävälle tasolle. Tasainen ja hallittu investointitaso on tärkeää, koska väistämättömätkin investoinnit usein lisäävät HUSin vuosikuluja.

Vuosina 2022-2025 rakennusinvestointien painopisteet liittyvät Siltasairaalan valmistumiseen, Tammissairaalan rakentamiseen sekä Meilahden, Jorvin, Peijaksen ja Hyvinkään sairaaloiden uudistamisohjelmien jatkamiseen. Edellä mainittuihin uusiin tai peruskorjattuihin tiloihin liittyy merkittäviä hoitolaite- ja tietojärjestelmätarpeita, joille on tehty varaukset investointiohjelmaan. Uutena mittavana rakennushankkeena tulevilla investointikaudella alkaa apteekin, keskuskeittiön ja pysäköinnin uudisrakennushankkeen suunnittelu. Samalla jatketaan kaikkien sairaaloiden tutkimus- ja hoitolaitteistojen uusintahankintoja ja varaudutaan toiminnan muutoksiin myös laitehankkeiden ohjelmassa.

Vuoden 2022 talousarviossa on investointeihin varattu 303 milj. euroa, joista omaan taseeseen tulevien investointien osuus on 288 milj. euroa. Vuosina 2022-2025 HUSin priorisoidut investointitarpeet ovat yhteensä 1 076 milj. euroa, joista omaan taseeseen kirjattavien investointien osuus on 1 024 milj. euroa. Rakentamisen osuus investoinneista on 760 milj. euroa (71 %).

Valtuusto

16.12.2021

Rahoitus

HUS-kuntayhtymän toiminnan ja investointien rahavirta vuodelle 2022 on 168,3 milj. euroa alijäämäinen. Investointimenot ovat 287,7 milj. euroa. Tarvittava rahoitus on suunniteltu toteutettavaksi pitkäaikaisella lainarahoituksella. Pitkäaikaista lainaa suunnitellaan nostettavaksi enintään 190,0 milj. euroa. Lainojen lyhennyksiksi arvioidaan 18,2 milj. euroa. Vuoden 2022 lopussa pitkäaikaista lainaa kuntayhtymällä arvioidaan olevan 905,7 milj. euroa. Tarvittaessa otetaan lyhytaikaista rahoitusta maksuvalmiuden turvaamiseksi.

Pohjoismaiden Investointipankin (NIB) kanssa on aloitettu keskustelut puitesopimusjärjestelystä, jolla NIB rahoittaisi HUSin investointiohjelmaan 2021-2026 suunniteltuja tiettyjä rakennushankkeita enintään 50 %:lla niiden kokonaiskustannuksista. Tässä vaiheessa rahoitettavaksi suunniteltu rakennushanke on Jorvin vuodeosastojen uudisrakennus. Hankkeen kokonaiskustannuksista NIB voisi rahoittaa enintään 115 milj. euroa. NIB käy rahoitettavan hankkeen läpi erityisesti ympäristönäkökohdat huomioon ottaen ja tekee toimitelmissään lopullisen päätöksen kohteesta ja sen rahoittamisesta tammi-helmikuussa 2022. Puitesopimusdokumentaatio on tarkoitus valmistella tammikuun 2022 aikana.

Antolainauksen suunnitellut muutokset eivät sisällä uusia myönnettäviä antolainoja, ainoastaan antolainojen lyhennyksiä 1,2 milj. euroa. Kuntayhtymän valtuusto päättää omavelkaisen takauksen antamisesta tapauskohtaisesti tytär-, yhteis- ja osakkuusyhteisöjen pankki- tai rahoituslaitoslainoille.

Kuntayhtymän maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivissä. Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa kuntayhtymän rahavaroilla. Kassanriittävyydestavoite vuoden 2022 lopussa on vähintään 15 päivää. Taserakennetta seurataan omavaraisuusasteen avulla. Omavaraisuusasteen tavoitearvo vuoden 2022 lopussa on vähintään 20 %.

Sitovat tavoitteet ja alijäämän kattamissuunnitelma

Osana talousarviota vahvistetaan kuntayhtymätasoiset kuntalain mukaiset valtuustoon nähden sitovat tavoitteet. HUS-kuntayhtymän sitoviksi tavoitteiksi esitetään vuodelle 2022:

- 15,0 milj. euroa ylijäämäinen tulostavoite (vuoden 2019 alijäämän kattaminen)
- sitovat nettokulut enintään 1 973,6 milj. euroa
- pitkäaikainen lainakanta vuoden lopussa enintään 906 milj. euroa
- tulosalueiden investoinnit enintään 288 milj. euroa
- hankekohtaisesti kustannusarvioltaan yli 10 milj. euron investoinnit

Kuntalain (410/250 110 § Talousarvio ja -suunnitelma) edellyttää, että talousarvio ja suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntayhtymän strategiaa ja edellytykset kuntayhtymän tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään HUS-kuntayhtymän ja HUS-konsernin toiminnan ja talouden tavoitteet. Taloussuunnitelma on

Valtuusto

16.12.2021

oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Tulevalle kolmen vuoden taloussuunnittelukaudelle 2022–2024 tavoitteeksi asetetaan tasapainoinen talous.

Kuntayhtymien alijäämät eivät siirry tuleville hyvinvointialueille, vaan ne tulee olla katettuna vuoden 2022 loppuun mennessä. Tästä syystä HUSin tulee kattaa vuodelta 2019 taseeseen kertynyt 15,0 milj. euron alijäämä vuoden 2022 aikana ja tilikaudelle on asetettu vastaavan suuruinen ylijäämäinen tilikauden tulostavoite.

Tavoitteeseen pääsy edellyttää 1 % tuottavuustavoitetta. Talousarvioon on sisällytetty eKäyntien (etävastaanotot) määrän kasvutavoite ja lisäksi 1.1.2022 voimaan astuvalla organisaatiomuutoksella tavoitellaan suuruuden ekonomiaa ja toiminnan tehostumista aiempaa keskitetyimmällä ohjauksella. HUS luopuu lisäksi mahdollisuuksien mukaan tarpeettomasta kiinteistöomaisuudesta. Sille ei ole asetettu euromääräisiä tavoitteita talousarvioon.

Tytäryhtiöille asetettavat sitovat tavoitteet

HUSin valtuusto asettaa toiminnallisia ja taloudellisia tavoitteita HUSin tytäryhtiöille pois lukien asunto-osakeyhtiöt.

Tytäryhtiö	Tulostavoite	Muu tavoite
HUS-Kiinteistöt Oy	nolla euroa	≥ 2 % tuottavuus
Orton Oy	positiivinen	Oman pääoman tuotto positiivinen
Puro Tekstiilihuoltopalvelut Oy	positiivinen	≥ 2 % tuottavuus Asiakashinnat vuoden 2021 tasolla
Hyks instituutti Oy	nolla euroa	Tutkimusten määrä ≥ 2021

Talousarvion käsittely hallituksessa

Hallitus on kokouksessaan 29.11.2021 päättänyt seuraavien kysymysten selvittämisestä liittyen tulevaan talousarviovalmisteluun:

- miten koronan aiheuttama hoitovelkaa käsitellään jatkossa selkeämmin osana talousarviota sekä kuinka paljon lisäresursseja tarvittaisiin HUSin hyvinvointivajeen ja hoitohenkilöstön jaksamisvajeen kattamiseksi (Vesikansa)
- kuinka varmistetaan kaksikielisten Terveyskylä-palveluiden kehittäminen ja kuinka HUS osaltaan voi edistää, että myös vahvasti kaksikieliset kunnat sekä hyvinvointialueet ottavat käyttöön Terapiat etulinjaan -toimintatavat tulevan hoitotakuulainsäädännön toimeenpanon varmistamiseksi ja arvioidaan mitä toimenpiteitä ja mahdollisia rakenteellisia muutoksia tulee tehdä mielenterveyspalveluiden vahvistamiseksi (Wickström)
- miten myös muilta kuin psykiatrisilta potilailta voitaisiin poistaa laitoshoidon hoitomaksut ajalta 10 vuorokautta – 3 kuukautta (Taipale)
- kuinka Meilahden mäen alueella tai sen läheisyydessä voidaan toteuttaa HUSin näyttely- ja tietokeskus (Rautava)

Ptk:n tark.

Valtuusto

16.12.2021

Hallitus päätti lisäksi, että mikäli valtuusto vahvistaa kokouksessaan 16.12.2021 HUS kuntayhtymän tilikauden 2021 tulostavoitteeksi 15 021 835,32 euroa (taseessa vuodelta 2019 kertyneen alijäämän kattaminen), hallitus tekee kesäkuussa 2022 pidettävään valtuuston kokoukseen muutosesityksen vuoden 2022 talousarvioon siten, että tilikauden 2022 tulostavoitetta pienennetään nollostavoitteeseen.

Hallitus

Valtuusto päättää hyväksyä talousarvioasiakirjan luvun 10
Päätösesitykset mukaisesti

Strategiset tavoitteet

Valtuusto päättää

a) hyväksyä vuoden 2022 strategisiksi tavoitteiksi

- 1) meillä on riittävästi osaavaa henkilökuntaa,
- 2) parannamme kokonaistuottavuutta yhdessä sote-kumppaniemme kanssa hyödyntämällä yhtenäisiä prosesseja ja hoitoketjuja,
- 3) mittaamme hoitotuloksia ja kehitämme toimintaamme niiden ja saadun palautteen pohjalta kattavasti,
- 4) tuotamme sujuvat digitaaliset palvelut ja toimivat työkalut sekä asiakkaille että henkilöstölle.

Talousarvion ja taloussuunnitelman rakenne, asiakirja, tuotteistuksen ja hinnoittelun periaatteet sekä suunnitelman mukaisten poistojen perusteet

Valtuusto päättää

b) hyväksyä

- talousarvion ja taloussuunnitelman rakenteen,
- esityslistan **liitteenä 3** olevan esityksen HUS-kuntayhtymän talousarvioksi 2022 ja taloussuunnitelmaksi 2022–2024,
- talousarvioasiakirjan liitteessä 3 esitetyt hoitopalvelujen tuotteistuksen ja hinnoittelun periaatteet 2022,
- talousarvioasiakirjan liitteenä 12 olevan suunnitelman mukaisien poistojen perusteet noudatettavaksi 1.1.2022 alkaen;

Talousarvioon sisältyvät erillismäärärahat

c) hyväksyä strategisten projektien tuen hankkeet (2 kpl) sekä niille kohdistetun 1 270 000 euron määrärahan. Hankkeet on ryhmitelty alla oleviin hankekokonaisuuksiin:

- 1) Hoitotulosten mittaaminen ja kehittäminen (435 000 euroa)
- 2) Kokonaistuottavuuden kehittäminen yhdessä sote-kumppanien kanssa (666 000 euroa)
- 3) Sujuvat digitaaliset palvelut ja työkalut (169 000 euroa)

Valtuusto

16.12.2021

d) hyväksyä alla luetellut talousarvioon sisällytetyt erillismäärärahat

- HUSin oma tutkimusmääräraha vuoden 2022 talousarviossa on 17,0 milj. euroa,
- että HUSin toimielinten kokouspalkkioihin ja muihin kuluihin varataan 720 000 euroa,
- HUSin museotoimikunnan käyttöön varataan 260 000 euroa,
- HUSin taidetoimikunnan käyttöön vuoden 2022 talousarviossa varataan toimintakuluihin 250 000 euroa ja investointiohjelmaan sisältyviin taidehankintoihin 400 000 euroa;

Sitovien tavoitteiden vahvistaminen ja alijäämän kattamissuunnitelma

e) vahvistaa HUS-kuntayhtymän sitovat tavoitteet vuodelle 2022 alla esitetyn mukaisesti

- tilikauden tulostavoite on 15,0 milj. euroa = taseeseen vuodelta 2019 kertyneen alijäämän kattaminen,
- sitovat nettokulut enintään 1 973,6 milj. euroa,
- pitkäaikainen lainakanta vuoden lopussa enintään 905,7 milj. euroa,
- tulosalueiden investoinnit enintään 287,71 milj. euroa
- hankekohtaisesti yli 10 milj. euron investoinnit;

f) vahvistaa tytäryhtiöiden tavoitteet vuodelle 2022

- HUS-Kiinteistöt Oy:n tulostavoitteeksi nolla euroa ja vähintään 2 %:n tuottavuustavoite
- Orton Oy:lle positiivisen tulos- ja oman pääoman tuottotavoitteen
- Puro Tekstiilihuoltopalvelut Oy:lle positiivisen tulostavoitteen, vähintään 2 %:n tuottavuustavoitteen sekä asiakashinnat vuoden 2021 tasolla
- Hyks instituutti Oy:lle nollatulostavoitteen ja tutkimusten määrä vähintään vuoden 2021 tasolla

g) vahvistaa alijäämän kattamissuunnitelman ja sen periaatteet vuodelle 2022 sekä nollatulostavoitteen taloussuunnitelmavuosille 2023–2024 toiminta- ja taloussuunnitelmien mukaisesti;

Rahoitusosan tavoitteet ja valtuutukset

h) rahoitusosassa

- vahvistaa peruspääoman koroksi 3 % vuodelle 2022, ja että peruspääomalle maksettava 3 %:n korko hyvitetään jäsenkuntien syyskuun ennakkolaskutuksen yhteydessä talousarviokirjan liitteen 13 mukaisesti,

Valtuusto

16.12.2021

- myöntää talousjohtajalle oikeuden ottaa pitkäaikaista lainaa enintään 190 milj. euroa vuonna 2022,
- myöntää hallitukselle oikeuden päättää lainojen ennenaikaisesta takaisinmaksamisesta,
- myöntää hallitukselle oikeuden päättää Pohjoismaiden Investointipankin ja HUS-kuntayhtymän välisen enintään 115 milj. euron puitesopimuksen hyväksymisestä ja allekirjoittamisesta vuosille 2021-2026 ajoittuvan rakennushankkeen rahoittamiseksi;

Kapitaatioperusteiset veloitukset

i) lisäksi valtuusto päättää

- hyväksyä jäsenkunnilta ja muilta sairaanhoitopiireiltä perittävän myrkytystietokeskuksen toiminnasta aiheutuvat kustannukset asukasluvun suhteessa, 0,32 euroa/asukas talousarvioasiakirjan liitteen 9 mukaisesti siten, että maksu erääntyy maksettavaksi 15.6.2022,
- että lääkärihelikopteritoimintaan liittyvästä lääkinnällisestä hoidosta aiheutuvat kustannukset 1,28 euroa/asukas laskutetaan Helsinkiä lukuun ottamatta jäsenkunnilta asukasluvun suhteessa talousarvioasiakirjan liitteen 8 mukaisesti siten, että maksu erääntyy maksettavaksi 15.6.2022, ja että Helsinkiin ja muiden sairaanhoitopiirien alueille suuntautuneista hälytyksistä veloitetaan 1 310 euron hälytyskohtainen maksu,
- että HUS veloittaa jäsenkunnilta talousarvioasiakirjan liitteen 10 mukaiset asukasluvun suhteessa katettavat hammaslääkäreiden erikoistumis- ja perusopetuskulut 0,65 euroa/asukas siten, että maksu erääntyy maksettavaksi 15.6.2022,
- että HUS veloittaa jäsenkunnilta talousarvioasiakirjan liitteen 5 mukaiset asukasluvun suhteessa katettavat päivystysapumaksut 2,33 euroa/asukas siten, että maksu erääntyy maksettavaksi 15.6.2022,
- että HUS veloittaa talousarvioasiakirjan liitteen 7 mukaiset järjestämisalueen ensihoitotoiminnan budjetoidut 44,3 milj. euron kustannukset järjestämisalueen kunnilta kuukausittain tasaerinä siten, että minkään kunnan veloitus ei ylitä 40 euroa/asukas raja-arvoa. Toteutunut laskutus tasataan toteutuneita kustannuksia vastaavaksi tilinpäätöksen yhteydessä,
- hyväksyä asukasluvun perusteella perittäväksi jäsenkunnilta kalliin hoidon tasausmaksua 28 euroa asukasta kohden talousarvioasiakirjan liitteen 6 mukaisesti siten, että ennakko erääntyy maksettavaksi 5.1.2022,

Valtuusto

16.12.2021

- hyväksyä asukasluvun perusteella perittäväksi jäsenkunnilta potilasvakuutusmaksut 10,59 euroa asukasta kohden talousarvioasiakirjan liitteen 4 mukaisesti siten, että maksu erääntyy maksettavaksi 15.6.2022. Toteutunut laskutus tasataan toteutuneita kustannuksia vastaavaksi viimeistään tilinpäätöksen laadinnan yhteydessä.

Asian käsittely

Asiassa käydyn keskustelun aikana valtuuston sihteeri informoi, että valtuustolle on jaettu tekninen korjaus talousarvioasiakirjan sivuun 3, joka korjataan myös pöytäkirjaan liitettävässä asiakirjassa.

Päätös

Valtuusto päätti yksimielisesti hyväksyä talousarvioasiakirjan luvun 10 Päätösesitykset mukaisesti

Strategiset tavoitteet

Valtuusto päätti yksimielisesti

a) hyväksyä vuoden 2022 strategisiksi tavoitteiksi

- 1) meillä on riittävästi osaavaa henkilökuntaa,
- 2) parannamme kokonaistuottavuutta yhdessä sote-kumppaniemme kanssa hyödyntämällä yhtenäisiä prosesseja ja hoitoketjuja,
- 3) mittaamme hoitotuloksia ja kehitämme toimintaamme niiden ja saadun palautteen pohjalta kattavasti,
- 4) tuotamme sujuvat digitaaliset palvelut ja toimivat työkalut sekä asiakkaille että henkilöstölle.

Talousarvion ja taloussuunnitelman rakenne, asiakirja, tuotteistuksen ja hinnoittelun periaatteet sekä suunnitelman mukaisten poistojen perusteet

Valtuusto päätti yksimielisesti

b) hyväksyä

- talousarvion ja taloussuunnitelman rakenteen,
- esityslistan **liitteenä 3** olevan esityksen HUS-kuntayhtymän talousarvioksi 2022 ja taloussuunnitelmaksi 2022–2024,
- talousarvioasiakirjan liitteessä 3 esitetyt hoitopalvelujen tuotteistuksen ja hinnoittelun periaatteet 2022,
- talousarvioasiakirjan liitteenä 12 olevan suunnitelman mukaisien poistojen perusteet noudatettavaksi 1.1.2022 alkaen;

Talousarvioon sisältyvät erillismäärärahat

c) hyväksyä strategisten projektien tuen hankkeet (2 kpl) sekä niille kohdistetun 1 270 000 euron määrärahan. Hankkeet on ryhmitelty alla oleviin hankekokonaisuuksiin:

Valtuusto

16.12.2021

- 1) Hoitotulosten mittaaminen ja kehittäminen (435 000 euroa)
  - 2) Kokonaistuottavuuden kehittäminen yhdessä sote-kumppanien kanssa (666 000 euroa)
  - 3) Sujuvat digitaaliset palvelut ja työkalut (169 000 euroa)
- d) hyväksyä alla luetellut talousarvioon sisällytetyt erillismäärärahat
- HUSin oma tutkimusmääräraha vuoden 2022 talousarviossa on 17,0 milj. euroa,
  - että HUSin toimielinten kokouspalkkioihin ja muihin kuluihin varataan 720 000 euroa,
  - HUSin museotoimikunnan käyttöön varataan 260 000 euroa,
  - HUSin taidetoimikunnan käyttöön vuoden 2022 talousarviossa varataan toimintakuluihin 250 000 euroa ja investointiohjelmaan sisältyviin taidehankintoihin 400 000 euroa;

Sitovien tavoitteiden vahvistaminen ja alijäämän kattamissuunnitelma

- e) vahvistaa HUS-kuntayhtymän sitovat tavoitteet vuodelle 2022 alla esitetyn mukaisesti
- tilikauden tulostavoite on 15,0 milj. euroa = taseeseen vuodelta 2019 kertyneen alijäämän kattaminen,
  - sitovat nettokulut enintään 1 973,6 milj. euroa,
  - pitkäaikainen lainakanta vuoden lopussa enintään 905,7 milj. euroa,
  - tulosalueiden investoinnit enintään 287,71 milj. euroa
  - hankekohtaisesti yli 10 milj. euron investoinnit;
- f) vahvistaa tytäryhtiöiden tavoitteet vuodelle 2022
- HUS-Kiinteistöt Oy:n tulostavoitteeksi nolla euroa ja vähintään 2 %:n tuottavuustavoite
  - Orton Oy:lle positiivisen tulos- ja oman pääoman tuottotavoitteen
  - Puro Tekstiilihuoltopalvelut Oy:lle positiivisen tulostavoitteen, vähintään 2 %:n tuottavuustavoitteen sekä asiakashinnat vuoden 2021 tasolla
  - Hyks instituutti Oy:lle nollatulostavoitteen ja tutkimusten määrä vähintään vuoden 2021 tasolla
- g) vahvistaa alijäämän kattamissuunnitelman ja sen periaatteet vuodelle 2022 sekä nollatulostavoitteen taloussuunnitelmavuosille 2023–2024 toiminta- ja taloussuunnitelmien mukaisesti;

Valtuusto

16.12.2021

Rahoitusosan tavoitteet ja valtuutukset

h) rahoitusosassa

- vahvistaa peruspääoman koroksi 3 % vuodelle 2022, ja että peruspääomalle maksettava 3 %:n korko hyvitetään jäsenkuntien syyskuun ennakkolaskutuksen yhteydessä talousarviokirjan liitteen 13 mukaisesti,
- myöntää talousjohtajalle oikeuden ottaa pitkäaikaista lainaa enintään 190 milj. euroa vuonna 2022,
- myöntää hallitukselle oikeuden päättää lainojen ennaikaisesta takaisinmaksamisesta,
- myöntää hallitukselle oikeuden päättää Pohjoismaiden Investointipankin ja HUS-kuntayhtymän välisen enintään 115 milj. euron puitesopimuksen hyväksymisestä ja allekirjoittamisesta vuosille 2021-2026 ajoittuvan rakennushankkeen rahoittamiseksi;

Kapitaatioperusteiset veloitukset

i) lisäksi valtuusto päätti yksimielisesti

- hyväksyä jäsenkunnilta ja muilta sairaanhoitopiireiltä perittävän myrkytystietokeskuksen toiminnasta aiheutuvat kustannukset asukasluvun suhteessa, 0,32 euroa/asukas talousarvioasiakirjan liitteen 9 mukaisesti siten, että maksu eräännyy maksettavaksi 15.6.2022,
- että lääkärihelikopteritoimintaan liittyvästä lääkinnällisestä hoidosta aiheutuvat kustannukset 1,28 euroa/asukas laskutetaan Helsinkiä lukuun ottamatta jäsenkunnilta asukasluvun suhteessa talousarvioasiakirjan liitteen 8 mukaisesti siten, että maksu eräännyy maksettavaksi 15.6.2022, ja että Helsinkiin ja muiden sairaanhoitopiirien alueille suuntautuneista hälytyksistä veloitetaan 1 310 euron hälytyskohtainen maksu,
- että HUS veloittaa jäsenkunnilta talousarvioasiakirjan liitteen 10 mukaiset asukasluvun suhteessa katettavat hammaslääkäreiden erikoistumis- ja perusopetuskulut 0,65 euroa/asukas siten, että maksu eräännyy maksettavaksi 15.6.2022,
- että HUS veloittaa jäsenkunnilta talousarvioasiakirjan liitteen 5 mukaiset asukasluvun suhteessa katettavat päivystysapumaksut 2,33 euroa/asukas siten, että maksu eräännyy maksettavaksi 15.6.2022,
- että HUS veloittaa talousarvioasiakirjan liitteen 7 mukaiset järjestämisalueen ensihoitotoiminnan budjetoidut 44,3 milj. euron kustannukset järjestämisalueen kunnilta kuukausittain tasaerinä siten, että minkään kunnan veloitus ei ylitä 40 euroa/asukas raja-arvoa. Toteutunut laskutus tasataan toteutuneita kustannuksia vastaavaksi tilinpäätöksen yhteydessä,

Valtuusto

16.12.2021

- hyväksyä asukasluvun perusteella perittäväksi jäsenkunnilta kalliin hoidon tasausmaksua 28 euroa asukasta kohden talousarvioasiakirjan liitteen 6 mukaisesti siten, että ennakko eräännyy maksettavaksi 5.1.2022,
- hyväksyä asukasluvun perusteella perittäväksi jäsenkunnilta potilasvakuutusmaksut 10,59 euroa asukasta kohden talousarvioasiakirjan liitteen 4 mukaisesti siten, että maksu eräännyy maksettavaksi 15.6.2022. Toteutunut laskutus tasataan toteutuneita kustannuksia vastaavaksi viimeistään tilinpäätöksen laadinnan yhteydessä.

Lisätiedot

Talousjohtaja Jari Finnilä, s-posti jari.finnila(at)hus.fi

Liitteet

Liite 2: Tiivistelmä talousarviosta 2022 ja taloussuunnitelmasta 2022-2024

Liite 3: Talousarvio 2022 ja taloussuunnitelma 2022-2024

Liiteosa TAE 2022

Valtuusto

16.12.2021

§ 31

Asianro HUS/247/2017

HUS-kuntayhtymän hallintosäännön muuttaminen

Selostus

Hallintosäännön sisältö määritellään kuntalain (410/2015) 90 §:ssä. HUS-kuntayhtymän voimassa oleva hallintosääntö on hyväksytty 8.2.2017. Viimeisin muutos siihen on tehty 10.6.2021 valtuuston kokouksessa, jolloin hallintosääntöön lisättiin tiedonhallintaa koskevat määräykset.

Litteenä 4 on ehdotus hallintosäännön muutokseksi siten, että rinnakkaisilla palstoilla esitetään nykyinen sääntö ja siihen ehdotettavat muutokset.

Keskeiset muutostarpeet hallintosääntöön ja muutosten perustelut on tiivistetty seuraavassa.

1. Kuntalakia on muutettu 26.5.2021 alkaen. Siirtymäsäännöksen mukaan -kunnan hallintosääntö on saatettava kuntalain 90 §:n mukaiseksi vuoden 2021 loppuun mennessä. HUSin hallintosääntöä on jo aiemmin täydennetty kuntalain muutoksen edellyttämät sopimushallintaa ja tiedonhallintaa koskevat määräykset ja kuntalain muutokset eivät näin ollen edellytä hallintosääntöön tehtäviä muutoksia. Sopimushallintaa koskevaan 23 §:ään esitetään tehtäväksi täsmennys koskien sopimustenvalvonnan ohjeistamista.
2. Valtuusto päätti 11.3.2021 § 8 perustaa HUS Maakunnallisten kliinisten palvelujen tulosalueen (HUS Maku) ja lisätä säännön 14 §:ään maininnan tulosalueesta. Samassa yhteydessä ei päivitetty tulosalueiden keskinäistä vastuunjakoa hallintosäännön 20 §:ssä. Myöskään säännön terveydenhuollon johtamista koskevat määräykset eivät olleet yhdenmukaisia sairaanhoitoalueiden ja kliinisten tulosalueiden välillä. Nyt säännön 20 § on ajantasaistettu ja sääntöön esitetään lisättäväksi uusi terveydenhuollon johtamista koskeva 6a §, jonne on koottu asiaa koskevat määräykset siten, että ne koskevat yhdenmukaisesti kaikkia tulosalueita.
3. HUSin hankintatoimen järjestämistä uudistettiin vuoden 2020 alussa toimitusjohtajan antamalla pysyväisohjeella siten, että kynnysarvon ylittävien hankintojen tekeminen keskitettiin kolmeen yksikköön: HUS Logistiikkaan (sitemmin yhtymähallinnon hankintojen vastuualue), HUS Tietohallintoon ja HUS Apteekkiin riippuen hankittavan tavaran tai palvelun lajista. Hankintojen keskittäminen perustui siihen havaintoon, että eräs HUSin hankintatoimen ongelmien juurisyy oli hankintatoimen hajanaisuus ja tästä seuraava epäyhdenmukaisuus ja sisäisen valvonnan puuttuminen. Koko hankintatoimen ohjaus (mm. prosessien määrittely) kuuluu yhtymähallinnon hankintojen vastuualueelle. Hankintatoimen keskittämisellä pyrittiin parantamaan yhdenmukaisten prosessien toteutumista ja luomaan rakenteet sisäiselle valvonnalle.

Valtuusto

16.12.2021

Hallintosäännön hankintoja koskevat valtuudet ovat kuitenkin olleet aiemman hankintatoimen järjestämistavan mukaiset. Niiden mukaisesti toimivalta hankintojen tekemiseen on ollut toimitusjohtajan ja edellisessä kappaleessa mainittujen yksiköiden johtavien viranhaltijoiden lisäksi mm. kaikilla tulosalueiden johtajilla 1 M€ hankinnan arvoon saakka. Tähän liittyen tarkastuslautakunta on tehnyt arviointikertomuksessa 2020 seuraavasti kuuluvan havainnon: ”Tarkastuslautakunta toteaa, ettei valtuuston tahtotila hankintatoimen keskittämisestä ole täysin toteutunut. Esimerkiksi HUS Diagnostiikkakeskus tekee hankintoja itsenäisesti. HUS on ottanut vastuulleen myös muutamien muiden kuntaorganisaatioiden hankintoja. Tähän liittyy riski resurssien hajauttamisesta ja johdon huomion siirtymisestä keskeisestä toiminnasta laajentumiseen tilanteessa, jossa on ollut tiedossa hankintojen ja hankintatoimen epäselvyydet.”

Lautakunta on edelleen antanut asian johdosta seuraavasti kuuluvan suosituksen 12:

- Tarkastuslautakunta edellyttää, että hankintatoimen tavoitetila määritetään kuntayhtymätasolla ja tehdään tarpeelliset päätökset tavoitetilan saavuttamisen keinoista.
- HUSin tulee selkeästi määritellä, miten hankintatoimi järjestetään ja mitkä tulosalueet vastaavat hankinnoista. Lisäksi hankintaohjeisiin tulee määritellä yksiselitteisesti hankintatoimen vastuut ja roolit.
- On varmistettava siitä, että hankintatoimessa esiin tulleet keskeiset ongelmat on ratkaistu ennen, kun hankintatoimea laajennetaan edelleen.”

Hallitus on vastannut edellä tarkoitettuun suositukseen seuraavasti (valtuusto 10.6.2021 § 21):

”Nykyiset hankintatoimen ongelmat ovat johtuneet osaksi niiden hajautetusta rakenteesta ja toimintamallista, ja hankintojen toteuttamisen tulee olla jatkossa keskitettyä. Tämä tavoite on kuvattu myös hankintoja koskevassa ohjeistuksessa. Hankintoja koskeva pysyväisohje on tämän tavoitteen saavuttamista koskeva keskeinen keino. Pysyväisohjeessa kuvattu kolmijako hankintojen toteuttamisessa (HUS Logistiikka -> Yhtymähallinto tavarat ja palvelut, HUS Tietohallinto tietotekniset laitteet ja ohjelmistot ja HUS Apteekki lääkkeet ja lääkkeelliset valmis- teet) on hallituksen näkemyksen mukaan tarkoituksenmukainen ainakin lähitulevaisuudessa. Pysyväisohjeessa kuvattuja toimenpiteitä ei ole kuitenkaan pystytty vielä kattavasti toteuttamaan (mm. pienten hankintojen koskeva prosessi), koska hankintatoimen resurssit on pitänyt priorisoida hankintavelan korjaamiseen. Pysyväisohjeen toimeenpanossa tul- laan etenemään mahdollisimman nopeasti em. priorisoinnin huomioiden. Nykyiset hallintosäännön hankintavaltuudet heijastavat edelleen aiempaa hankintatoimen mallia ja niiden muuttamista esitetään val- tuustolle vuoden 2021 aikana siten, että pysyväisohjeen noudattami- nen varmistuu. Hallitus toteaa viimeisen suosituksen osalta, että han- kintatoimea ei laajenneta edelleen, ennen kuin nykyiset ongelmat on saatu asianmukaisesti korjattua.”

Valtuusto

16.12.2021

Hallituksen vastauksen mukaisesti hallintosäännön hankintoja koskevaa 62 §:ta esitetään tarkistettavaksi siten, että kansallisen kynnysarvon ylittävistä hankinnoista voisivat kuntayhtymässä päättää vain yhtymähallinnon hankintojen vastualueen johtaja, HUS Tietohallinnon johtaja, HUS Apteekin johtaja ja toimitusjohtaja. Tulosalueiden johtajat voisivat päättää kansallisen kynnysarvon alittavista hankinnoista.

Muutosta on käsitelty kuntayhtymän johtoryhmässä ja johtoryhmän jäseniä on pyydetty käsittelemään sitä omien organisaatioidensa kanssa. Hyks-sairaanhoitoalue ja HUS Maakunnallisten kliinisten palvelujen tulosalue suhtautuvat muutokseen myönteisesti ja katsovat, että se mahdollistaa hankintojen paremman ohjauksen. HUS Diagnostiikkakeskus suhtautuu muutokseen kriittisesti ja katsoo, että se hidastaa yksikön toiminnan kannalta kriittisten hankintojen toteuttamista, ja tulosalueen johtajan tulisi päättää tulosalueen hankinnoista. Myös HUS Asvian taholta on katsottu, että elintarvikehankinnat tulisi toteuttaa tulosalueella.

Ottaen huomioon edellä kuvatut aiempien hankintaongelmien juurisyitä ja hallituksen valtuustolle antamat vastaukset esitetään edellä kuvattua muutosta hankintoja koskeviin toimivaltuuksiin hallitukselle ja edelleen valtuustolle.

Ehdotuksessa on otettu lisäksi huomioon tarkastuslautakunnan 7.10.2021 § 44 esittämät muutokset hallintosääntöön koskien mm. ulkoisen tarkastuksen tulosalueen johtajan hankintavaltuutta, lautakunnan tehtäviä ja raportointia ja valtuuston kokouksessa läsnäoloa.

Edellä mainittujen muutosten lisäksi sääntöön on tehty erinäisiä teknisiä ja selkeyttä parantavia muutoksia. Esimerkiksi hallintosäännön 2 §:ssä on korostettu HUSin arvoja yhtenä johtamisen perustana.

Päätösesitys

Valtuusto päättää hyväksyä liitteen 4 mukaiset hallintosäännön muutokset.

Päätös

Valtuusto päätti yksimielisesti hyväksyä liitteen 4 mukaiset hallintosäännön muutokset.

Lisätiedot

Hallintojohtaja Lauri Tanner, s-posti lauri.tanner(at)hus.fi
Hallintopäällikkö Jaana Vento, s-posti jaana.vento(at)hus.fi

Liitteet

Liite 4: HUS- Hallintosääntö_rinnakkain

Valtuusto

16.12.2021

§ 32

Asianro HUS/2444/2021

Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymän tilivelvollisten nimeäminen tilikaudelle 2022

Selostus

Kuntalain (410/2015) 125 §:n mukaan tilintarkastajan on annettava valtuustolle kultakin tilikaudelta kertomus, jossa esitetään tarkastuksen tulokset. Kertomuksessa on myös esitettävä, onko tilinpäätös hyväksyttävä ja voidaanko toimielimen jäsenelle ja asianomaisen toimielimen tehtävälueen johtavalle viranhaltijalle (tilivelvollinen) myöntää vastuuvapaus. Tällöin tilintarkastajan on myös yksilöitävä asianomainen tilivelvollinen. Viime kädessä harkintavallan siitä, ketkä ovat tilivelvollisia, voidaankin katsoa olevan tilintarkastuskertomuksen antavalla tilintarkastajalla.

Kuntalaki ei vaadi tilivelvollisten viranhaltijoiden määrittelemistä ennakolta. Tilivelvollisten ja muiden vastuullisten kannalta on kuitenkin selkeämpää, jos he tietävät, keitä vastuuvapauslausuma koskee. Tilivelvollisten luettelon hyväksyminen kuuluu valtuustolle, joka päättää asiasta tarkastuslautakunnan valmistelun pohjalta.

Tilivelvollisuus merkitsee sitä, että viranhaltijan toiminta tulee valtuuston arvioitavaksi, häneen voidaan kohdistaa tilintarkastuskertomuksessa muistutus ja hänelle voidaan myöntää vastuuvapaus. Tilivelvollisuus merkitsee vastuullisuutta päätöksistä ja toimista, vastuuta julkisten varojen hoidosta ja niiden tuloksellisesta käytöstä. Vaikka henkilö ei olisikaan lain tarkoittama tilivelvollinen, hänen on luonnollisesti hoidettava tehtävänsä asianmukaisella huolellisuudella eikä tilivelvollisaseman puuttuminen vapauta esimiehiä toiminnan valvontavastuusta.

Valtuustoa lukuun ottamatta tilivelvollisia toimielimiä HUSissa ovat hallitus, talous- ja konsernijaosto, sairaanhoitoalueiden lautakunnat, psykiatrisen sairaanhoidon lautakunta, vähemmistökielinen lautakunta ja tarkastuslautakunta.

Kuntalain tarkoittamiksi tilivelvollisiksi viranhaltijoiksi HUSissa voidaan katsoa toimielimien esittelijät ja heidän varahenkilönsä, tulosalueiden johtajat ja heidän varahenkilönsä, HUSin johtoryhmä sekä Hyksin tulosityksiköiden, HUS Diagnostiikkakeskuksen ja HUS Maakunnalliset kliniset palvelut tulosalueen toimialajohtajat. Luettelo tilivelvollisista on **liitteenä 5**. Luettelo tilivelvollisista valmisteltaessa on kuultu hallitusta ja vastuunalaista tilintarkastajaa.

Tarkastuslautakunta on kokouksessaan 7.10.2021 § 3 osaltaan hyväksynyt liitteenä olevan tilivelvollisten luettelon ja esittänyt sen valtuustolle hyväksyttäväksi.

Tarkastuslautakunta

Valtuusto päättää, että liitteessä mainitut toimielimet ja viranhaltijat ovat tilivelvollisia tilikaudella 2022.

Päätös

Valtuusto päätti yksimielisesti, että liitteessä mainitut toimielimet ja viranhaltijat ovat tilivelvollisia tilikaudella 2022.

Ptk:n tark.

Valtuusto

16.12.2021

Lisätiedot

Arviointijohtaja Pirjo Räsänen, pirjo.rasanen(at)hus.fi

Liitteet

Liite 5: Luettelo Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymän tilivelvol-
lisista

Valtuusto

16.12.2021

§ 33

Asianro HUS/2353/2021

Luottamustoimen toteaminen päättyneeksi ja uuden jäsenen vaali Hyks-sairaanhoitoalueen lautakuntaan**Selostus**

Valtuusto päätti 14.10.2021 § 11 valita Hyks-sairaanhoitoalueen lautakuntaan seuraavat kahdeksantoista jäsentä:

<i>Jäsen</i>	<i>Varajäsen</i>
Mikko Salminen (kok), Kauniainen (pj)	Ritva Häyrinen-Immonen (kok), Kauniainen
Pirkko Letto (sdp), Vantaa (vpj)	Jonas Fyrqvist (sdp), Vantaa
Elli Keisteri-Sipilä (vihr), Espoo	Kimmo Runonen (vihr), Espoo
Maritta Hyvärinen (kok), Helsinki	Balan Pillai (kok), Helsinki
Jenni Lastuvuori (ps), Sipoo	Hannu Vuorinen (ps), Espoo
Tiina Thure-Toivanen (kok), Espoo	Mirva Grann (kok), Espoo
Nina af Hällström (rkp), Espoo	Alex Björkell (rkp), Vantaa
Mika Mäkelä (vas), Kerava	Irja Bergholm (vas), Kirkkonummi
Eva-Maria Asukas (sdp), Helsinki	Leea Halmetoja (sdp), Helsinki
Anne Pauna (vihr), Helsinki	Hannu Tuominen (vihr), Helsinki
Ricardas Plytnikas (kok), Vantaa	Sina Nordman (kok), Vantaa
Antti Määttä (ps), Kerava	Tuula Hentunen (ps), Kerava
Antti Vuolanne (sdp), Espoo	Sini Felipe (sdp), Kirkkonummi
Oona Varinowski (vihr), Vantaa	Noora Hultin (vihr), Vantaa
Janne Koivunen (kok), Helsinki	Niina Pakola (kok), Helsinki
Anne Oksanen (kesk), Hyvinkää	Kristiina Pappila (kesk), Loviisa
Urho Blom (kok), Kirkkonummi	Catharina Dannbäck (kok), Siuntio
Ossi Rahkonen (HY)	Olli Ritvos (HY)

Kokouksen jälkeen on tullut tietoon, että lautakuntaan jäseneksi valitulla Ricardas Plytnikasilla on vakituinen, 1.9.2021 alkanut palvelussuhde HUS-kuntayhtymään. Kuntalain 76 §:n 1 momentin mukaan kuntayhtymän palveluksessa oleva henkilö ei ole vaalikelpoinen. Kuntalain 78 §:n 1 momentin mukaan, jos luottamushenkilö menettää vaalikelpoisuutensa, hänet valinnut toimielin toteaa luottamustoimen päättyneeksi.

Koska varsinaisissa jäsenissä on kahdeksan miestä ja kymmenen naista, voi valittava jäsen olla joko mies tai nainen.

Uudenmaan Kokoomus ry on esittänyt 26.11.2021, että uudeksi jäseneksi lautakuntaan valitaan Matti-Jussi Partanen Vantaalta.

Hallitus

Valtuusto

1. toteaa Ricardas Plytnikasin luottamustoimen Hyks-sairaanhoitoalueen lautakunnan jäsenenä päättyneeksi vaalikelpoisuuden menettämisen vuoksi ja
2. valitsee Matti-Jussi Partasen Vantaalta uudeksi jäseneksi Hyks-sairaanhoitoalueen lautakuntaan.

Valtuusto

16.12.2021

Päätös

Valtuusto päätti yksimielisesti

1. todeta Ricardas Plytnikasin luottamustoimen Hyks-sairaanhoitoalueen lautakunnan jäsenenä päättyneeksi vaalikelpoisuuden menettämisen vuoksi ja
2. valita Matti-Jussi Partasen Vantaalta uudeksi jäseneksi Hyks-sairaanhoitoalueen lautakuntaan.

Lisätiedot

Hallintojohtaja Lauri Tanner, s-posti lauri.tanner(at)hus.fi

Valtuusto

16.12.2021

§ 34

Asianro HUS/2412/2021

Tarkastuslautakunnan kokoonpanon tarkistaminen**Selostus**

Perussopimuksen 21 §:n mukaan valtuusto valitsee valtuuston jäsenistä tarkastuslautakuntaan toimikauttaan vastaavien vuosien hallinnon ja talouden tarkastuksen järjestämistä varten seitsemän (7) jäsentä ja heidän henkilökohtaiset varajäsenensä.

Valtuusto on valinnut päätöksellään 14.10.2021 § 18 tarkastuslautakuntaan seuraavat jäsenet ja varajäsenet:

<i>Jäsen</i>	<i>Varajäsen</i>
Matti Parpala (kok), Helsinki	Jenni Pajunen (kok), Helsinki
Hanna Varis (sdp), Helsinki	Jarno Hautamäki (sdp), Järvenpää
Tuula Mohamud (vihr), Helsinki	Mika Levänen (vihr), Espoo
Kristiina Hakala (kok), Hyvinkää	Lars-Erik Wilskman (kok), Järvenpää
Tomi Salin (ps), Vantaa	Johanna Järvinen (ps), Kirkkonummi
Ari Oksanen (kok), Sipoo	Maarit Raja-Aho (kok), Vantaa
Ulf Kjerin (rkp), Kirkkonummi	Marie Bergman-Auvinen (rkp), Inkoo

Lautakunnan jäseneksi valittu Tomi Salin ja lautakunnan jäseneksi valittu Jarno Hautamäki eivät ole valtuuston jäseniä eikä varajäseniä eivätkä he näin täytä perussopimuksen mukaisia edellytyksiä vaalikelpoisuudelle tarkastuslautakuntaan. Lautakunnan varajäseneksi valitut Mika Levänen ja Johanna Järvinen ovat valtuuston varajäseniä eivätkä he myöskään täytä perussopimuksen mukaisia edellytyksiä vaalikelpoisuudelle tarkastuslautakuntaan, koska perussopimus edellyttää nimenomaisesti valinnan tapahtuvan ”valtuuston jäsenistä”.

Kuntalain 78 §:n 1 momentin mukaan, jos luottamushenkilö menettää vaalikelpoisuutensa, hänet valinnut toimielin toteaa luottamustoimen päättyneeksi.

Uudenmaan liiton vaalien valmistelutoimikunnalta on pyydetty uusien henkilöiden nimeämistä lautakunnan jäseneksi ja varajäseniksi.

Salinin tilalle lautakunnan jäseneksi esitetään valtuuston jäsen Teemu Purojärveä Vantaalta.

Hautamäen tilalle lautakunnan varajäseneksi esitetään valtuuston jäsen Petri Kajanderia Raaseporista.

Leväsen tilalle lautakunnan varajäseneksi esitetään valtuuston I varapuheenjohtaja Marika Paavilaista Espoosta.

Järvisen tilalle lautakunnan varajäseneksi ei ole mahdollista esittää toista henkilöä, koska valmistelun tietojen mukaan valtuustossa on vain yksi Perussuomalaisia edustava jäsen eli Teemu Purojärvi, ja hänet esitetään valittavaksi tarkastuslautakunnan jäseneksi. Jos Järvisen tilalle valittaisiin

Valtuusto

16.12.2021

muuta puoluetta edustava varajäsen, olisi lautakunnan kokoonpano varajäsenten osalta vastoin kuntalain 58 §:n 3 momenttia, jonka mukaan toimielimen kokoonpano on sovittava sellaiseksi, että se vastaa jäsenkuntien valtuustoissa edustettuina olevien eri ryhmien kuntavaaleissa saamaa ääniosuutta kuntayhtymän alueella vaalilaissa säädetyn suhteellisuusperiaatteen mukaisesti. Valtuustolle esitetään, että se merkitsee tiedoksi, että tarkastuslautakunnan varajäseneksi valittu Johanna Järvinen on valtuuston varajäsen.

Hallitus

Valtuusto

1. toteaa Tomi Salinin, Jarno Hautamäen ja Mika Leväsen luottamustoimet päättyneiksi puuttuvan vaalikelpoisuuden seurauksena,
2. valitsee tarkastuslautakuntaan jäseneksi Salinin tilalle valtuuston jäsen Teemu Purojärven Vantaalta,
3. valitsee tarkastuslautakuntaan varajäseneksi Hautamäen tilalle valtuuston jäsen Petri Kajanderin Raaseporista,
4. valitsee tarkastuslautakuntaan varajäseneksi Leväsen tilalle valtuuston I varapuheenjohtaja Marika Paavilaisen Espoosta ja
5. merkitsee tiedoksi, että tarkastuslautakunnan varajäseneksi valittu Johanna Järvinen on valtuuston varajäsen.

Päätös

Valtuusto päätti yksimielisesti

1. todeta Tomi Salinin, Jarno Hautamäen ja Mika Leväsen luottamustoimet päättyneiksi puuttuvan vaalikelpoisuuden seurauksena,
2. valita tarkastuslautakuntaan jäseneksi Salinin tilalle valtuuston jäsen Teemu Purojärven Vantaalta,
3. valita tarkastuslautakuntaan varajäseneksi Hautamäen tilalle valtuuston jäsen Petri Kajanderin Raaseporista,
4. valita tarkastuslautakuntaan varajäseneksi Leväsen tilalle valtuuston I varapuheenjohtaja Marika Paavilaisen Espoosta ja
5. merkitä tiedoksi, että tarkastuslautakunnan varajäseneksi valittu Johanna Järvinen on valtuuston varajäsen.

Lisätiedot

Hallintojohtaja Lauri Tanner, s-posti lauri.tanner(at)hus.fi

Valtuusto

16.12.2021

§ 35

Asianro HUS/786/2021

Ilmoitusasiat

Selostus

Valtuuston seuraava kokous pidetään torstaina 16.6.2022 klo 9.00.

Päätösesitys

Merkitään tiedoksi.

Päätös

Merkittiin tiedoksi.

Kokouspäivä 16.12.2021
Pykälät 23-35
Sivut 1-42

Muutoksenhakukiellot

Kieltojen perusteet

Seuraavista päätöksistä ei saa tehdä kuntalain (410/2015) 136 §:n mukaan kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa: 23, 24, 25, 26, 27, 28, 32, 35 §§

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (808/2019) 6 §:n tai muun lainsäädännön mukaan ei seuraaviin päätöksiin saa hakea muutosta valittamalla (pykälät ja valituskieltojen perusteet):

Valitusosoitus

Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella Helsingin hallinto-oikeudelta:

Kunnallisvalitus, pykälät 29, 30, 31, 33, 34 §§

Hallintovalitus, pykälät

Muu valitusviranomainen

Osoite, pykälät

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, kolmantena päivänä sähköisen viestin lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai-ka arkilauantai, saa valituksen toimittaa perille ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valituksen sisältö ja liitteet

Valituksessa on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta,
- miltä kohdista päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia vaaditaan tehtäväksi,
- vaatimusten perustelut,
- mihin valitusoikeus perustuu, ellei valituksen kohteena oleva päätös kohdistu valittajaan,
- valittajan nimi, kotikunta ja yhteystiedot,
- mahdollisen asiamiehen tai laillisen edustajan yhteystiedot sekä
- postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää.

Valitukseen on liitettävä:

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen,
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisajankohdasta sekä
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, ellei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Tiedon luovuttamiseen salassa pidettävistä asiakirjoista sovelletaan viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) säännöksiä.

Valtuuston päätösasiakirjoja koskevat tiedustelut HUS Keskuskirjaamosta.

Valituksen perille toimittaminen

Valittajan tai hänen valtuuttamansa henkilön on toimitettava valitus Helsingin hallinto-oikeuteen, jonka yhteystiedot ovat:

Helsingin hallinto-oikeus
Radanrakentajantie 5
00520 HELSINKI
Puhelin: 029 564 2000
Faksi: 029 564 2079
helsinki.hao@oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>.

Asiakirjat toimitetaan omalla vastuulla. Valitus on jätettävä siten, että se ehtii perille hallinto-oikeuteen ennen valitusajan päättymistä. Valituksen voi toimittaa myös faksilla tai sähköpostitse.

Hallinto-oikeudessa suoritettavasta valituksen käsittelystä perittävän oikeudenkäyntimaksun edellytykset ja suuruus määräytyvät tuomioistuinmaksulain (1455/2015) mukaisesti. Jos oikeudenkäyntimaksu peritään, sen suuruus on 250 €.

Yhteystiedot

HUS Keskuskirjaamo

Postiosoite: PL 200, 00029 HUS
Käyntiosoite: Marjaniementie 74, Iiris-keskus, 00930 Helsinki
Puhelinvaihde: 09 4711
Puhelin: 050 428 7837
Faksi: 09 471 75500
Sähköposti: keskuskirjaamo@hus.fi
Asiakaspalvelu arkisin klo 9.00–15.00.